

1. Přečti si následující text:

Literatura psaná staroslověnsky

Hovoříme-li o české literatuře, musíme začít nikoli od Adama, nýbrž od Cyrila a Metoděje.

V 9. století se na území Moravy zformoval rozsáhlý státní útvar, zahrnující i část Slovenska, Čech a Rakouska. Na území této Velkomoravské říše vznikly první literární památky, které považujeme za součást naší národní literatury, ačkoli nebyly psány česky.

Tehdejší obyvatelé Velké Moravy jejich jazyku zřejmě bez zvláštních potíží rozuměli. Neříkali mu ovšem „staroslověnský“, neboť tento název se vžil poměrně nedávno. Spisy přeložené do tohoto jazyka přinesli na Velkou Moravu bratři Konstantin (827 – 869) a Metoděj (kolem 815 – 885) z makedonské Soluně, která tehdy ležela na území byzantské říše.

O křesťanskou misii z Východu požádal byzantského císaře Michala III. velkomoravský kníže Rastislav. Chtěl tak čelit jednostrannému vlivu frankových kněží, šířících křesťanství latinského obřadu.

Volba obou bratří, jimž se později dostalo čestného přídomku „slovanských věrozvěstů“, byla šťastným krokem. Konstantin zvaný Filozof měl mimořádné filologické nadání – do slovanského nářečí, jímž se hovořilo v Makedonii, přeložil z řečtiny za spolupráce svého bratra postupně celý Nový zákon a ze Starého zákona Knihu žalmů. Na základě řecké abecedy vytvořil písmo nazvané hlaholice, dobře přizpůsobené specifickým slovanským hláskám.

Ve veršovaném úvodu k překladu čtyř evangelií, Proglasu, se energicky stavěl za bohoslužbu v jazyce lidu srozumitelném. Jelikož tíhl k rozjímavému životu, vstoupil během pobytu v Římě, kde spolu s bratrem obhajovali před papežem slovanskou liturgii, do kláštera a přijal řeholní jméno Cyril.

2. Rozumíte všem slovům v textu? Pokud ne, vyhledejte si je ve slovníku cizích slov nebo na internetu:

VĚROZVĚST -

FILOLOGIE -

LITURGIE -

ŘEHOLNÍ –

3. Vypište si z textu do sešitu nejdůležitější slova (případně sousloví, např. Velká Morava):

4. Vyplývají následující informace z textu:

Velkomoravská říše zahrnovala území Moravy, část Slovenska, Čech a Rakouska.	ANO - NE
Staroslověnské literární památky považujeme za součást naší národní literatury.	ANO - NE
Obyvatelé Velké Moravy staroslověnskému jazyku nerozuměli.	ANO - NE
Konstantin a Metoděj byli bratři.	ANO - NE
Konstantin a Metoděj přinesli na Velkou Moravu spisy přeložené do českého jazyka.	ANO - NE
Konstantin a Metoděj šířili na Velké Moravě křesťanskou víru.	ANO - NE
Velkomoravský kníže Rastislav nesouhlasil s příchodem „slovanských věrozvěstů“.	ANO - NE
Písmo hlaholice bylo vytvořeno na základě řecké abecedy.	ANO - NE
Písmo hlaholice nevyhovovala specifickým slovanským hláskám.	ANO - NE